

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

**ZESPOŁU SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH
IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI
W KAMIENSKU**

*„ Wychowanie to nieustannie toczony dialog nauczyciela z uczniem
prowadzący ku horyzontowi dobra, prawdy i piękna”
Tadeusz Gadacz*

Podstawa prawna:

- Konstytucja RP art. 72.
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 1148).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U z 2018 r. , poz. 214).
- Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17). Ostatnia zmiana: Rozporządzenie MEN z dnia 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2016 r. poz. 895);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649) - § 4.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Konwencja o Prawach Dziecka art. 3, 19, 33.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 poz. 875).
- Ustawa z dnia 04 stycznia 2013 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2012, poz.1356).
- Ustawa z dnia 22 lipca 2016r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. (Dz. U. 2016 poz. 1331).
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich;
- Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r. poz. 532);
- Statut Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Kamieńsku.
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2019/2020
- Plan Nadzoru Pedagogicznego Łódzkiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2019/2020.
- Wnioski sformułowane na zebraniu rady pedagogicznej podsumowującej rok szkolny 2018/2019.

Wstęp:

Program wychowawczy szkoły jest realizowany na wszystkich zajęciach lekcyjnych, a także poprzez tematykę zajęć z wychowawcą, lekcji religii, wycieczki, zajęcia pozalekcyjne, uroczystości szkolne, klasowe i lokalne. Nauczyciele w zakresie wychowania pełnią funkcję wspomagającą i uzupełniającą w stosunku do rodziców. W swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych mają obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawą moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia. Wychodząc naprzeciw potrzebom współczesnej szkoły kształtujemy postawy w sferze emocjonalnej, społecznej, estetycznej i moralnej. Proces ten podporządkowany jest możliwościom percepcyjnym młodzieży w wieku 14 - 19 lat.

Program wychowawczy szkoły służy rozwojowi uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej specyfiki w zakresie poziomu dojrzałości, wolności sumienia i wyznawanych przekonań. Szkoła chroni ucznia przed złem, równocześnie wskazuje jak należy postępować przy budowaniu dobra, czyli zapewnia ochronę praw dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Wychowawcy podczas realizacji powierzonych im zadań powinni zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków szkolnych, rodzinnych i obywatelskich.

Program ten jest także odpowiedzią na realne zagrożenia, które występują w środowisku rodzinnym, lokalnym i szkolnym.

Zawarte w nim treści mają na celu ukierunkowanie ucznia w jego dążeniach, pomoc w zbudowaniu właściwej hierarchii wartości, naukę umiejętnego realizowania własnych potrzeb z poszanowaniem drugiego człowieka oraz szeroko rozumianą promocję zdrowego stylu życia.

Diagnoza środowiska szkolnego

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i analiz zespołów przedmiotowych i wychowawczych,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły, takich jak koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły, uwagi, opinie i wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców, wyników przeprowadzonych ankiet.

Przeprowadzona diagnoza wskazuje na istnienie następujących problemów wychowawczych:

- w szkole występują przypadki konfliktów między uczniami (agresja słowna, wulgaryzmy),
- niskie potrzeby edukacyjne i trudności z motywacją do nauki,
- niska frekwencję na zajęciach,
- uczniowie dużo czasu spędzają na portalach społecznościowych, nie rozstają się z telefonem komórkowym,
- naruszanie dyscypliny szkolnej, nieprzestrzeganie zasad dobrego wychowania,
- podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych, tj. wagar, palenie papierosów, wulgaryzmy;

Misja szkoły

1. Ukierunkowanie na wszechstronny rozwój ucznia biorąc pod uwagę możliwości oraz zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy i uwarunkowań środowiskowych;
2. Opracowanie działań wychowawczych służących kształtowaniu odpowiednich postaw moralnych;
3. Stworzenie zespołu Rady Pedagogicznej jako ludzi pracujących dla dobra ucznia i szkoły;
4. Podniesienie efektywności kształcenia i zdawalności egzaminów maturalnych i zawodowych, organizacja kursów kwalifikacyjnych;
5. Współpraca z rodzicami;

6. Skuteczne przeciwdziałanie wykluczeniu i marginalizacji uczniów oraz ich rodzin;
7. Reagowanie na zmiany związane z rozwojem nauki, nowoczesnych technologii i globalizacją;
8. Współpraca z władzami samorządowymi i instytucjami wspierającymi szkołę;
9. Podejmowanie działań promocyjnych szkoły i środowiska lokalnego;
10. Szybkie i elastyczne dostosowanie się do zmian zachodzących na rynku pracy i oczekiwań klientów szkoły.

Sylwetka absolwenta

Nasz absolwent to osoba:

- dobrze przygotowana do pracy w wyuczonym zawodzie,
- posiadająca wiedzę ogólną umożliwiającą podjęcie studiów,
- posiadająca umiejętność współżycia z innymi ludźmi,
- znająca historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, z szacunkiem odnosząca się do symboli narodowych,
- ceniąca i szanująca pracę, a powierzone obowiązki wykonuje sumiennie i odpowiedzialnie, potrafiąc jednocześnie konstruktywnie ocenić efekty własnych wysiłków.
- dostrzegająca sprawy własnego środowiska i inicjująca działania na rzecz rozwiązywania jego problemów.
- dostrzegająca w nauce szanse życiowe i możliwość osiągnięcia sukcesów,
- kierująca się w codziennym życiu zasadami etycznymi,
- obdarzona wysoką kulturą osobistą,
- posiadająca wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych,
- podejmująca odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- posiadająca umiejętności posługiwania się językami obcymi i korzystająca z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystująca narzędzia i technologie informacyjne,

- o dużym poczuciu własnej wartości, pewna swej wiedzy i umiejętności, ambitna, kreatywna i samodzielna i odporna na niepowodzenia,
- tolerancyjna, odpowiedzialna, konsekwentna w dążeniu do celu, wrażliwa na krzywdę innych ludzi, uczciwa i lojalna w kontaktach międzyludzkich.
- potrafiąca współpracować w zespole,

Cel główny programu

Wychowanie i kształcenie w atmosferze tolerancji i bezpieczeństwa. Wspieranie uczniów w prawidłowym rozwoju psychofizycznym i społecznym poprzez redukcję czynników ryzyka i wzmacnianie czynników chroniących.

Cele szczegółowe

1. Umiejętne towarzyszenie uczniowi na drodze jego rozwoju i stwarzanie mu wartościowego środowiska wychowawczego.
2. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny z pełnym uznaniem zasady, że pierwotnie i największe prawa wychowawcze do swoich dzieci mają rodzice.
3. Prowadzenie do pełnego rozwoju osobowego, do bycia człowiekiem o wysokim morale umiejącym współżyć z innymi i żyć dla innych.
4. Kształtowanie pozytywnych postaw moralnych, społecznych oraz pomoc w budowaniu właściwych relacji interpersonalnych.
5. Wychowanie do wartości przez kształtowanie m.in. postaw obywatelskich i patriotycznych, kształtowanie tożsamości regionalnej, przygotowanie do funkcjonowania w środowisku lokalnym,
6. Zapewnienie zdrowych i higienicznych warunków nauki, pracy, bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego.
7. Zapobieganie patologiom (agresja, przemoc) oraz promocja właściwych sposobów reagowania w chwili zetknięcia się z nimi na terenie szkoły jak również w środowisku lokalnym.
8. Przeciwdziałanie nietolerancji i wykluczeniu.
9. Kształtowanie umiejętności asertywnych.

10. Profilaktyka zagrożeń związanych z używaniem nowoczesnej technologii (telefonów komórkowych, komputera oraz Internetu).
11. Edukacja zdrowotna oraz promocja zdrowego stylu życia; wskazywanie negatywnych skutków palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania środków psychoaktywnych,
12. Kontrola realizacji obowiązku szkolnego.
13. Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym.
14. Przeciwdziałanie nadmiernej absencji wśród uczniów skutkującej pogorszeniem się wyników w nauce.
15. Zapewnienie pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej.
16. Budzenie zainteresowań i ciekawości poznawczej, rozwijanie indywidualnych potencjałów i możliwości, zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń; wskazywanie mocnych i słabych stron;
17. Kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane poprzez: budowanie pozytywnego stosunku do szkoły, kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia kultury i relacji międzyludzkich, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych;
18. Wspieranie kreatywności, przedsiębiorczości i samodzielności uczniów.

Program wychowawczy przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Formy realizacji programu

Zagadnienia programowe mogą być realizowane w następujących formach:

- godziny do dyspozycji wychowawcy klasowego
- spotkania z rodzicami
- apele i uroczystości szkolne, spotkania środowiskowe
- szkolne i międzyszkolne konkursy tematyczne, turnieje wiedzy, zawody sportowe,
- projekty edukacyjne
- wycieczki szkolne
- rocznicowe, okazjonalne i klasowe imprezy szkolne
- zajęcia pozalekcyjne
- samorządność uczniowska
- akcje charytatywne, wolontariat,
- prelekcje z zaproszonymi gośćmi i rozmowy indywidualne z pedagogiem szkolnym.

Obrzędy i tradycje szkoły.

1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego.
2. Wybór Samorządu Uczniowskiego.
3. Dzień Edukacji Narodowej.
4. Ślubowanie klas pierwszych.
5. Narodowe Święto Niepodległości.
6. Święto Konstytucji 3 Maja.
7. Dzień Otwarty
8. Dzień Przedsiębiorczości

9. Dzień Patrona.

10. Uroczyste zakończenie roku szkolnego. Pożegnanie absolwentów.

11. Inne:

- 1) imprezy szkolne i środowiskowe andrzejki, Dzień Chłopaka, Dzień Edukacji Narodowej, Mikołajki klasowe, wigilia klasowa, Walentynki, Dzień Kobiet,
- 2) współpraca z organizacjami i partnerami szkoły, np. Urzędem Miejskim, policją, strażą pożarną,
- 3) współpraca z innymi szkołami,
- 4) konkursy przedmiotowe, interdyscyplinarne,
- 5) wystawy propagujące osiągnięcia uczniów w różnych dziedzinach,
- 6) wycieczki szkolne,
- 7) turnieje i zawody sportowe
- 8) akcje lokalne i ogólnopolskie: „Sprzątanie świata”, „Góra grosza” , „Szlachetna Paczka ”itp.

Osoby realizujące szkolne działania wychowawczo –profilaktyczne

Szkoła, jako wspólnota trzech podmiotów: uczniów, pracowników szkoły i rodziców, zajmuje w procesie wychowania szczególne miejsce.

Warunkiem skutecznych, efektywnych oddziaływań jest zaangażowanie i systematyczna praca wszystkich podmiotów.

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej, profilaktycznej i opiekuńczej szkoły,
- koordynuje pracę wychowawczo – profilaktyczną w szkole oraz współpracuje ze wszystkimi podmiotami działań pedagogicznych.
- dba o doskonalenie nauczycieli w zakresie działań wychowawczo –profilaktycznych
- współpracuje z Samorządem Uczniowskim.
- współpracuje z Radą Rodziców.

Wychowawca klasy:

- diagnozuje sytuację wychowawczą, rozwój indywidualny uczniów, zachowania w grupie rówieśniczej i określa kierunek oddziaływań wychowawczych,
- tworzy warunki wspomagające rozwój uczniów przez budowanie życzliwej i przyjaznej atmosfery w klasie
- realizuje zadania wychowawczo – profilaktyczne wynikające ze szkolnego i klasowego programu wychowawczo – profilaktycznego
- zapewnia uczniom i ich rodzicom wszechstronną informację na temat wymagań stawianych przez szkołę, podejmowanych działań wychowawczo – profilaktycznych oraz osiągnięć uczniów,
- organizuje wspólnie z uczniami zajęcia integracyjne, imprezy klasowe,
- współpracuje z pedagogiem szkolnym, przedstawicielami instytucji wspierającymi pracę wychowawczą szkoły,
- współdziała z nauczycielami uczącymi w klasie, której jest wychowawcą w celu doskonalenia procesu dydaktyczno- wychowawczego,
- utrzymuje ścisły kontakt z rodzicami,
- motywuje uczniów do doskonalenia siebie, rozwija w nich poczucie własnej wartości.

Rodzice:

- wspierają pracę wychowawczo – profilaktyczną szkoły poprzez aktywne uczestniczenie w spotkaniach z wychowawcą,
- uczciwie i rzetelnie informują wychowawców o stanie zdrowia dziecka, przyczynach nieobecności, problemach wychowawczych,
- uczestniczą w organizowanych dla nich prelekcjach, spotkaniach, warsztatach,
- poprzez Radę Rodziców opiniują szkolny program wychowawczo – profilaktyczny,
- uczestniczą w realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły.

Nauczyciele:

- wspomagają wszechstronny rozwój ucznia poprzez realizację tematyki godzin zajęć edukacyjnych, kładąc szczególny nacisk na treści i umiejętności wychowawcze,

- wspierają uczniów zdolnych – stwarzają możliwość rozwoju ich zainteresowań,
- informują wychowawcę klasy o wszystkich problemach uczniów związanych z postęпами w nauce,
- udzielają pomocy uczniom mającym trudności w danym przedmiocie,
- wspierają uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych i emocjonalnych
- dostosowują wymagania uczniom posiadającym opinię lub orzeczenie PPP
- organizują imprezy kulturalne z okazji świąt narodowych, szkolnych zgodnie z opracowanym kalendarzem imprez,
- reagują na wszelkie przejawy niewłaściwego zachowania ucznia w szkole i poza szkołą, zgłaszając ten fakt wychowawcy klasy, pedagogowi lub dyrektorowi szkoły.
- motywują ucznia do nauki przez tworzenie atmosfery wzajemnej życzliwości i zaufania.

Pedagog:

- współpracuje z wychowawcami klas i wspiera ich pracę wychowawczo – profilaktyczną,
- koordynuje i inicjuje działania profilaktyczne na terenie szkoły,
- prowadzi badania służące zdiagnozowaniu sytuacji wychowawczo – profilaktycznej,
- przeprowadza rozmowy indywidualne z uczniami mającymi trudności w funkcjonowaniu psychospołecznym i emocjonalnym
- udzielają porad, wspiera rodziców uczniów sprawiających trudności wychowawcze, przejawiającymi trudności w funkcjonowaniu psychospołecznym i emocjonalnym,
- współpracuje z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i innymi poradniami specjalistycznymi w zakresie konsultacji metod i form pomocy udzielanej uczniom oraz w zakresie specjalistycznej diagnozy w indywidualnych przypadkach.

Biblioteka szkolna:

- gromadzi i udostępnia materiały metodyczne z zakresu problematyki wychowawczo – profilaktycznej,
- udostępnia materiały z zakresu doradztwa zawodowego.

Samorząd Szkolny:

- włącza się do konkretnych działań wychowawczo – profilaktycznych poprzez współorganizowanie imprez, uroczystości szkolnych,
- składa propozycje dotyczące realizacji działań wychowawczo -profilaktycznych w szkole,
- organizuje akcje charytatywne.

Pracownicy niepedagogiczni:

- zwracają uwagę na zachowanie uczniów w szkole oraz jego bezpieczeństwo,
- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy lub dyrektora,,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczo –profilaktycznych.

Realizacja programu

ROZWÓJ OSOBISTY				
Zadania	Formy realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni	Termin
<p>1. Umiejętność wykorzystania własnego potencjału:</p> <ul style="list-style-type: none"> • motywowanie do nauki szkolnej i rozwoju, rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, • rozbudzanie ciekawości poznawczej; • rozwijanie zdolności twórczego myślenia, • kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi • indywidualnych talentów i uzdolnień, wspomaganie w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe • zajęcia integracyjne • zajęcia z wychowawcą • koła zainteresowań • konsultacje • imprezy edukacyjne i inne • lekcje przedmiotowe • udział w konkursach, olimpiadach szkolnych i pozaszkolnych • dni przedmiotów (Europejski Dzień 	<p>1.Uczeń zdobywa wiedzę i umiejętności zgodne z programem szkoły na ile pozwalają mu na to jego zdolności i predyspozycje.</p> <p>2. Umie wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce, planuje, organizuje i właściwie ocenia własny proces uczenia się oraz przyjmuje odpowiedzialność za swoją naukę. Posiada chęć</p>	<p>Nauczyciele poszczególnych przedmiotów.</p> <p>Wychowawcy klas, pedagog szkolny, rodzice.</p>	Cały rok.

<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie ucznia o specyficznych potrzebach edukacyjnych i emocjonalnych • indywidualizacja pracy na lekcjach • zapoznanie z technikami efektywnego uczenia się • wyrabianie nawyku systematycznej pracy z dostępnymi źródłami • doskonalenie umiejętności samokształcenia, • motywowanie i przygotowywanie uczniów do udziału w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, artystycznych i zawodach sportowych • organizowanie międzyszkolnych i szkolnych konkursów przedmiotowych, • rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów poprzez współpracę z uczelniami wyższymi, • realizowanie projektów edukacyjnych, • promowanie czytelnictwa wśród młodzieży, • śledzenie losów absolwentów, promowanie ich sukcesów, 	<p>Języków, Obchody Światowego Dnia Matematyki, Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego, Szkolne Dni Sportu i Techniki)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze • zajęcia przygotowujące do egzaminów zewnętrznych (matura, egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie) • zajęcia specjalistyczne 	<p>samosdoskonalenia się, cechuje go dociekliwość poznawcza.</p> <p>3. Zna i świadomie wykorzystuje różne techniki uczenia się, jest kreatywny, korzysta z nowoczesnych źródeł informacji do pogłębiania wiedzy i planowania własnej pracy, jest świadomy użyteczności i wartości edukacji szkolnej.</p> <p>4. Rozpoznaje swoje uzdolnienia, poszerza swoje zainteresowania i rozwija pasję.</p> <p>5. Uczeń poznaje style komunikowania się, zasady prowadzenia negocjacji, rozwiązywania konfliktów, osiągnięcia kompromisu oraz pokonywania stresów.</p> <p>6. Uczeń dobrze czuje się w zespole klasowym, nawiązuje kontakty z rówieśnikami, odpowiada mu atmosfera w szkole sprzyjająca nauce i integracji</p>		
---	--	--	--	--

<p>2. Rozwijanie poczucia własnej wartości:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wsparcie ucznia w jego działaniach, • zrozumienie jego potrzeb i uczuć, • dostrzeganie jego wysiłków w dążeniu do celu, • wdrażanie do samodzielności, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowy z nauczycielami, lekcje z wychowawcą, pedagogiem, • pomoc psychologiczno-pedagogiczna, • zajęcia pozalekcyjne, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń ma poczucie wsparcia ze strony znaczących dla siebie osób, czyli rodziców, rodzeństwa i rówieśników, nauczycieli. 2. Akceptuje siebie, 3. Zna swoje zalety oraz wady 4. Odczuwa chęć rozwoju (zwiększanie swoich umiejętności, praca nad wadami). 		
<p>3. Stymulowanie i podejmowanie działań służących rozwojowi umiejętności skutecznego komunikowania się i integracji zespołu klasowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie relacji interpersonalnych, zasad współzycia w zespole klasowym, w środowisku szkolnym • ukazywanie i kształcenie postaw asertywnych w różnych sytuacjach życiowych • tworzenie więzi międzyludzkich i współpracy zespołowej podczas realizacji zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjazdy integracyjne, edukacyjne, • wycieczki krajoznawczo-turystyczne. • obozy sportowe dla klas mundurowych, • uroczystości i imprezy klasowe • Studniówka, Półmetek, • spotkania z zaproszonymi gośćmi • konkursy szkolne i pozaszkolne • gazetki szkolne; apele, akademie; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń korzysta z dostępnych dóbr kultury, potrafi podjąć dyskusję, wyrazić własne poglądy i opinie. 2. Rozwija myślenie refleksyjne. 3. Cechuje go postawa twórcza, potrafi dostrzec piękno w słowie, muzyce, sztuce i przyrodzie. 4. Rozwija własną wyobraźnię, potrafi adaptować się do zmian 		

<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja własnych zdolności, zainteresowań i osiągnięć na forum klasy i szkoły <p>4. Kształtowanie pożądaných postaw i wartości prospołecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznanie i respektowanie obowiązującego prawa wewnątrzszkolnego • kształtowanie postaw: odpowiedzialności, sumiennosci, otwartości, tolerancji, • rozwijanie u uczniów odpowiedzialności za własny wszechstronny rozwój • zaangażowanie w ciągłą, sumienną pracę nad sobą • budowanie postawy asertywnej • wdrażanie uczniów do samorządności i pracy na rzecz innych (wolontariat) • wyrabianie odporności na negatywne wpływy środowiskowe. • inicjowanie i uczestnictwo w różnorodnych działaniach edukacyjnych, kulturalnych, szkolnych i środowiskowych • pomoc uczniom w rozpoznawaniu i rozwijaniu swoich zdolności i zainteresowań <p>5. Rozwijanie dociekliwości poznawczej ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie krytycznego podejścia do świata 	<ul style="list-style-type: none"> • strona internetowa szkoły, facebook, 	<p>i krytycznie oceniać świat.</p> <p>5. Jest otwarty na świat , wrażliwy na piękno , twórczy i kreatywny, zainteresowany tworzeniem , samodzielny, tolerancyjne i otwarte wobec innych, ciekawy świata.</p> <p>6. Akceptuje siebie i zna swoje prawa i obowiązki.</p> <p>7. Jest świadomy własnej tożsamości, asertywny.</p> <p>8. Potrafi słuchać i szanować pomysły innych.</p>		
---	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> wyrabianie umiejętności dyskusyjnego i prezentowania własnego zdania zachęcanie uczniów do udziału w różnorodnych wydarzeniach kulturalnych rozwijanie kompetencji czytelniczych 				
BEZPIECZEŃSTWO W SZKOLE				
<p>1. Wychowanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa jako podstawa kształtowania odpowiedzialności za siebie i innych</p> <ul style="list-style-type: none"> zapoznanie z przepisami bhp w szkole. Monitorowanie zachowań ryzykownych i natychmiastowa interwencja. kształtowanie postawy radzenia sobie z własną i cudzą agresją i cyberprzemocą. kształtowanie umiejętności wyrażania swoich emocji. uświadomienie zagrożeń i ich następstw wynikających z agresywnego działania mobilizowanie do kontroli własnych zachowań propagowanie postaw, wzorów do naśladowania. 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z wychowawcą eksponowanie publikacji lekcje edukacji dla bezpieczeństwa oraz bhp rozmowy z uczniami obserwacje zajęcia warsztatowe udział w programach dotyczących bezpieczeństwa uczniów, np. „Kultura bezpieczeństwa”, szkolenie uczniów szkoły branżowej oraz technikum w zakresie BHP; udział w akcjach i programach traktujących o bezpieczeństwie w Internecie. 	<ol style="list-style-type: none"> Zna i przestrzega przepisy bhp w szkole, w drodze do i ze szkoły. Dbą o bezpieczeństwo własne i innych. Rozumie, że przestrzeganie przepisów może być gwarancją, jego bezpieczeństwa. Reaguje na wszelkie przejawy agresji. Ponosi odpowiedzialność za swoje zachowanie. Zna plan ewakuacji szkoły oraz zasady postępowania w wypadku zagrożenia. Umie wyrażać własne emocje, zachowując się zgodnie z przyjętymi normami. 	<p>Pedagog szkolny, wychowawcy, wszyscy nauczyciele</p>	<p>Zgodnie z planem wychowawczym klasy i pedagoga szkolnego.</p>

<p>2. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole:</p> <ul style="list-style-type: none"> ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz, wdrażanie uczniów do przestrzegania procedur i przepisów związanych z bezpieczeństwem, doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie znajomości i przestrzegania przepisów, zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami, przeciwdziałanie agresji w szkole, eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów. <p>3. Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą, w górach itp., <p>4. Edukacja na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Internecie</p> <ul style="list-style-type: none"> zaznajamianie uczniów z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu ze szczególnym uwzględnieniem 	<ul style="list-style-type: none"> pełnienie dyżurów nauczycielskich podczas przerw; organizowanie próbnej ewakuacji udział w konkursach z BHP, „Młodzież zapobiega pożarom”, międzyszkolnym konkursie plastycznym „Kultura bezpieczeństwa” organizowanym przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi, szkolnym, turnieju wiedzy o zdrowiu „Żyj zdrowo i bezpiecznie”, pierwsza pomoc przedmedyczna, współpraca z policją, spotkania policji z uczniami, współpraca z OSP w Kamieńsku, 	<p>8. Radzi sobie z agresją własną i przeciwdziała cudzej.</p> <p>9. Uczeń posiada pozytywne wzorce do naśladowania.</p> <p>10. Uczeń jest świadomy potencjału jakim może podzielić się z innym i w celu ratowania życia drugiemu lub zapobiegania sytuacjom niosącym zagrożenie (m.in. ratownictwo w nagłych stanach zagrożenia życia, oddawanie krwi, szpiku kostnego).</p> <p>11. Wszyscy pracownicy szkoły i cała społeczność szkolna przestrzega regulaminów i zasad bezpieczeństwa.</p>		
--	---	---	--	--

<p>zapobiegania cyberprzemocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie spotkań z funkcjonariuszami policji na temat konsekwencji prawnych wynikających z cyberprzemocy, • promowanie wartościowych programów edukacyjnych w telewizji i Internecie, • pedagogizacja rodziców na temat zagrożeń wynikających z nieodpowiedzialnego korzystania z Internetu, • organizowanie zajęć warsztatowych z psychologiem/psychoterapeutą z profilaktyki uzależnień (uzależnienia od Internetu, telewizji, telefonu), <p>5. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły, • kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, • uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki, • doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowy, pogadanki • lekcje z pedagogiem • zajęcia z wychowawcą • apele, spotkania z dyrektorem • konsekwentne przestrzeganie WZO, 	<p>1.Uczeń jest świadomy związku pomiędzy absencją w szkole, wynikami w nauce a własną przyszłością.</p> <p>2.Uczeń realizuje obowiązek szkolny, nie opuszcza lekcji bez uzasadnionej przyczyny, jest świadomy zagrożeń i konsekwencji wagarowania.</p> <p>3. Rodzice są świadomi konieczności realizowania przez dzieci obowiązku szkolnego oraz niebezpieczeństw wynikających</p>	<p>Wychowawcy, pedagog,</p>	<p>Na bieżąco</p>
---	--	---	---------------------------------	-------------------

<p>rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa,</p> <p>6. Eliminowanie z życia szkoły agresji:</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych, <p>7. Motywowanie uczniów do systematycznego realizowania obowiązku szkolnego i zmniejszenie absencji. Uwrażliwienie Rodziców na problem absencji uczniów.</p>		<p>z uczestnictwa w wagarach, znają uwarunkowania prawne wynikające z pozostawienia dziecka bez opieki prawnej podczas dłuższego wyjazdu zagranicznego.</p>		
DBAŁOŚĆ O ZDROWIE PSYCHICZNE I FIZYCZNE – PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ				
<p>1. Wzbogacanie wiedzy dotyczącej zdrowego i higienicznego trybu życia oraz zagrożeń dla zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia (higieny pracy, nauki i odpoczynku, odżywiania się), uświadamianie skutków zagrożeń cywilizacyjnych, rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej konstruktywnych metod radzenia sobie ze stresem, 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia warsztatowe lekcje biologii, edukacji dla bezpieczeństwa, bhp, zaj. z wychowawcą eksponowanie publikacji z zakresu profilaktyki zdrowia pokazy udzielania pierwszej pomocy zajęcia pozalekcyjne umożliwiające prawidłowy rozwój 	<ol style="list-style-type: none"> Szanuje swoje zdrowie. Zna zasady zdrowego żywienia. Zna zagrożenia wynikające z prowadzenia niezdrowego stylu życia. Stosuje się do regulaminów. Jest świadomy zagrożeń wieku dojrzewania 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka szkolna, pedagog, opiekunowie organizacji SU, PCK,</p>	<p>Cały rok</p>

<ul style="list-style-type: none"> • propagowanie roli higieny psychicznej uczniów <p>2. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uświadamianie zdrowotnych konsekwencji własnych decyzji na przykładach zachowań ryzykownych, • ukształtowanie postawy wstrzemięźliwości i niezależności. <p>3. Wyrobienie nawyków i umiejętności sprzyjających zachowaniu zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uświadamianie znaczenia higieny osobistej, • dbałość o ciało i najbliższe otoczenie • aktywność fizyczna, • racjonalne żywienie, • odpowiednia długość i jakość snu, • promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, • propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy, akcji honorowego krwiodawstwa, <p>4. Podnoszenie świadomości uczniów na temat mechanizmów i skutków uzależnień:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostarczanie informacji o mechanizmach i skutkach zagrożeń w następstwie uzależnień (narkotyki, dopalacze, alkohol, palenie papierosów, uzależnienia behawioralne). • ćwiczenie umiejętności związanych z odmawianiem i dokonywaniem 	<p>psychofizyczny, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodnych form zajęć sportowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zawodów, turniejów, dni sportu itp. • spotkania z pielęgniarką • udział w programach profilaktycznych • pogadanki na lekcjach biologii i zajęciach z wychowawcą na temat zaburzeń odżywiania (m.in. anoreksja, bulimia), • akcje szkolne i środowiskowe związane z profilaktyką zdrowego stylu życia np. profilaktyka nowotworowa, dzień bez papierosa, dzień bez telefonu komórkowego , obchody Światowego Dnia Walki z AIDS, • konkursy (np. wiedzy o AIDS i HIV), • wystawy, akcje plakatowe (Dzień Walki z Rakiem”, Międzynarodowy Dzień Walki z Hałasem , Dni Honorowego 	<p>(nikotynizm, alkoholizm, narkomania, dopalacze, substancje psychoaktywne).</p> <p>6. Wyraża emocje pozytywne i negatywne w sposób akceptowalny społecznie.</p> <p>7. Bierze aktywny udział w programach profilaktycznych</p> <p>8. Uczeń dostrzega zagrożenia współczesnej rodziny – problemy uzależnień .</p> <p>10. Uczeń dostrzega wartość życia bez nałogów i dokonuje świadomych wyborów.</p>		
--	---	---	--	--

<p>wyboru w sytuacjach skłaniających do: picia alkoholu, przyjmowania środków odurzających i psychoaktywnych, palenia papierosów, uzależnień behawioralnych, przynależności do subkultur(sekt)</p> <p>5. Uświadomienie młodzieży, jakie są konsekwencje wynikające z popełnianych czynów uznanych za karalne pod wpływem środków uzależniających oraz zaznajomienie ze zjawiskiem cyberprzemocy</p>	<p>Krwiodawstwa w Polsce itp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • dyskusje, spotkania z przedstawicielami m.in.: policji, poradni PP • akcje krwiodawstwa, zbiórka żywności • realizacja programu „ARS –czyli jak dbać o miłość” • wszystkie zajęcia lekcyjne, zajęcia z pedagogiem, codzienne sytuacje szkolne, apele szkolne, festyny 			
WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE. WYCHOWANIE DO WARTOŚCI				
<p>1.Kształtowanie szacunku do tradycji ze szczególnym uwzględnieniem ceremoniału szkolnego, jako niezbędnego czynnika w rozwijaniu poczucia ciągłości historycznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział i przygotowywanie apeli z okazji uroczystości szkolnych, środowiskowych oraz świąt narodowych • rozwijanie i pielęgnowanie tradycji i ceremoniału szkolnego • wyrabianie szacunku dla dziedzictwa narodowego, symboli narodowych i miejsc pamięci narodowej • obchody świąt państwowych 	<ul style="list-style-type: none"> • akademie, uroczystości szkolne i środowiskowe • ślubowanie klas pierwszych • projekty szkolne „Młodzi przedsiębiorczy” • obchody Dnia Patrona • pożegnanie absolwentów • udział w uroczystościach gminnych np. z okazji wybuchu i zakończenia II wojny światowej, Święta Niepodległości, Konstytucji 3-go Maja, Narodowy Dzień 	<p>1.Uczeń żyje w poszanowaniu religii, kultury, tradycji własnych i innych.</p> <p>2. Prezentuje właściwą postawę patriotyczną i obywatelską , jest świadomy obowiązków wobec Ojczyzny w tym obowiązku jej obrony i dbałości o jej dobre imię.</p> <p>3. Cechuje go postawa szacunku wobec godła i hymnu państwowego</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, SU,</p>	<p>Zgodnie z kalendarzem imprez i uroczystości</p>

<ul style="list-style-type: none"> • budowanie więzi ze wspólnotą lokalną, narodową, europejską. • rozwijanie umiejętności społecznych. 	<p>Pamięci 'Żołnierzy Wyklętych' itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania związane z bieżącymi wydarzeniami na skalę lokalną, krajową, • lekcje języka polskiego, historii, wos- u, zaj. z wychowawcą, akademie, konkursy 	<p>oraz sztandaru szkoły.</p> <p>4. Rozwija i pogłębia poczucie przynależności do społeczności lokalnej, regionalnej, narodowej i państwowej.</p> <p>5. Godnie uczestniczy w obchodach świąt państwowych, rocznic historycznych, obchodach dnia patrona szkoły</p> <p>6. Identyfikuje się ze swoją miejscowością, regionem, krajem</p>		
<p>2. Wdrażanie ucznia do funkcjonowania w środowisku lokalnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowanie współpracy z rodzicami w celu podnoszenia efektywności pracy szkoły • poszerzanie wiedzy z zakresu historii szkoły i środowiska lokalnego oraz własnego regionu • poznawanie instytucji, urzędów działających w środowisku lokalnym • Kształtowanie postawy obywatelskiej i zaangażowanej na rzecz osób potrzebujących • uczestnictwo w imprezach, konkursach organizowanych przez instytucje lokalne 	<ul style="list-style-type: none"> • wycieczki do instytucji, lekcje w terenie, projekty edukacyjne • zebrania z rodzicami; spotkania Rady Rodziców; wspólne projekty • działalność SU i koła PCK, wolontariat, • konkursy przedmiotowe i artystyczne np. „miejsca piękne i nieznanne”, „Historia Kamieńska: • organizacja Dnia Otwartej Szkoły • promocja szkoły w środowisku lokalnym 	<p>1. Wykazuje się znajomością historii i tradycji innych narodów.</p> <p>2. Posługuje się językiem obcym na poziomie umożliwiającym swobodną konwersację.</p> <p>3. Uczestniczy w imprezach środowiskowych organizowanych przez szkołę i instytucje gminne.</p> <p>4. Osiąga sukcesy w konkursach.</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele historii, wiedzy o społeczeństwie, przedsiębiorczości, języków obcych, geografii, opiekunowie SU,</p>	<p>Cały rok</p>

EDUKACJA EKOLOGICZNA

1. Uświadomienie cywilizacyjnych zagrożeń dla człowieka i przyrody:

- propagowanie wiedzy dotyczącej środowiska przyrodniczego,
- tworzenie warunków do poznawania współzależności między różnymi elementami środowiska naturalnego oraz rozumienia przyczyn skutków ingerencji człowieka w świat przyrody,
- ukazywanie celowości przeprowadzania akcji ekologicznych.

2. Wypracowanie poszanowania dla środowiska przyrodniczego:

- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan przyrody; troski o jej przyszłość,
- motywowanie do uczestniczenia w ochronie środowiska naturalnego.
- Kształtowanie umiejętności właściwego obcowania z przyrodą podczas wycieczek, biwaków, wyjść poza teren szkoły,

3. Osobiste zaangażowanie w działania proekologiczne:

- wdrażanie do samodzielnego poszukiwania informacji o zagrożeniach środowiska w najbliższej okolicy,

- godziny z wychowawcą
- lekcje biologii, geografii, chemii
- akcje ekologiczne np. „Sprzątanie świata”, zbiórki nakrętek, zużytych baterii, makulatury itp.
- filmy edukacyjne,
- akcje plakatowe,
- gazetki ścienne,

1. Uczeń dba o środowisko, w którym żyje.
2. Rozumie konieczność podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody.
3. Jest świadomy skutków, jakie niesie ze sobą degradacja środowiska naturalnego,
4. Dbą o czystość w szkole i poza nią.

Wychowawcy,
opiekunowie SU,
koła PCK,

Cały rok

<ul style="list-style-type: none"> • promowanie i kształtowanie nawyków proekologicznych, • inicjowanie i realizowanie działań korzystnych dla środowiska naturalnego w najbliższym otoczeniu. • kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechnianie wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju, 				
PRZYGOTOWANIE DO WŁAŚCIWEGO WYBORU DALSZEJ DROGI ŻYCIOWEJ				
<ul style="list-style-type: none"> • pomoc uczniom w określeniu swoich mocnych stron, predyspozycji oraz zainteresowań, • przygotowanie do dokonania wyboru dalszego kierunku i poziomu kształcenia, • zapoznanie uczniów ze strukturą szkolnictwa zawodowego i wyższego, • przygotowanie do egzaminu maturalnego i egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodach, • doskonalenie umiejętności: redagowania dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny), autoprezentacji i prowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą, 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z wychowawcą, • lekcje wos –u, przedsiębiorczości, • zajęcia z pedagogiem, • z doradcą zawodowym • spotkanie z pracownikami Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej • organizowanie „Dnia przedsiębiorczości”, • współpraca z wyższymi uczelniami, wyjazdy na spotkania, wykłady, dni otwarte, • praktyki zawodowe, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń zna swoje słabe i mocne strony. 2. Zna drogi prowadzące do zdobycia określonego zawodu. 3. Zna szkoły wyższe w najbliższej okolicy oraz warunki przyjęcia do nich. 4. Zna istotę zawodu, warunki psychofizyczne, jakie stawia przed kandydatem dany zawód. 5. Chętnie bierze udział w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych. 	<p>Dyrektor, wychowawcy, szkolny doradca zawodowy, nauczyciele przedmiotów zawodowych, pedagog, nauczyciele prowadzący zajęcia policyjne i wojskowe,</p>	<p>Niektóre cały rok, inne w ustalonym terminie, oraz zgodnie z planem wychowawcy i doradcy zawodowego,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • gromadzenie i udostępnianie informacji o zawodach i rynku pracy, możliwościach kształcenia i zasadach rekrutacji na wyższe uczelnie, • organizowanie spotkań z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy, 		<p>6. Wie, jak zaplanować karierę zawodową, korzystając z doświadczeń innych.</p> <p>7. Jest świadomy swoich umiejętności i dokonuje właściwych wyborów na rynku pracy.</p>		
WSPÓLPRACA Z RODZICAMI				
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznavanie rodziców z dokumentami szkoły (Program wychowawczy, Statut, WZO), • angażowanie rodziców w sprawy klasy i szkoły poprzez: współorganizowanie i udział w imprezach, apelach, akademiach, wycieczkach, imprezach klasowych i szkolnych, • Zachęcanie do wspierania wychowawcy i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach wychowawczych, • wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów z ich dziećmi, • informowanie o osiągnięciach i problemach uczniów (postępy w nauce, zachowanie, frekwencja, osiągnięcia naukowe i sportowe). • wskazywanie dalszych możliwości kształcenia ich dzieci, pomoc w 	<ul style="list-style-type: none"> • zebrania z rodzicami • konsultacje cykliczne i indywidualne, • indywidualne rozmowy, • kontakty korespondencyjne, • pedagogizacja rodziców • współorganizowanie imprez szkolnych • współtworzenie i opiniowanie dokumentacji szkolnej 	<ul style="list-style-type: none"> • rodzice uczestniczą w organizowaniu procesu wychowawczo-dydaktycznego, • współdziałają z nauczycielami w zakresie rozpoznawania możliwości rozwojowych uczniów,- • mają świadomości na temat funkcjonowania dziecka w szkole, • powstają partnerskie relacje pomiędzy rodzicami a środowiskiem szkolnym, • następuje jednolicenie systemu wychowawczego szkoły i domu, a co 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog</p>	<p>Cały rok</p>

<p>rozpoznawaniu indywidualnych predyspozycji i uzdolnień niezbędnych przy wyborze dalszej oferty edukacyjnej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • informowanie rodziców o możliwości uzyskania stypendiów, pomocy rzeczowej i materialnej, • informowanie rodziców o instytucjach udzielających pomocy psychologicznej i materialnej • udział rodziców w organizowaniu procesu wychowawczo-dydaktycznego, • dążenie do ujednoczenia oddziaływań dydaktyczno-wychowawczych szkoły i środowiska rodzinnego, • współdziałanie w zakresie rozpoznawania możliwości rozwojowych uczniów, • podnoszenie świadomości edukacyjnej rodziców, przekazanie wiedzy na temat funkcjonowania dziecka w szkole, • poznanie oczekiwań rodziców wobec szkoły, • tworzenie wspólnej przyjaznej atmosfery wychowawczej sprzyjającej rozwojowi dziecka, spójnej co do zasad, 		<p>za tym idzie zwiększają się możliwości wpływania na ucznia,</p> <ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele i rodzice wzajemnie sobie pomagają w rozwiązywaniu trudności wychowawczych i innych, 		
--	--	---	--	--

Ewaluacja

W ustaleniu, czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego. Powinna ona pozwolić na uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy zbliżyliśmy się do postawionych celów?
2. Czy działania programowe odpowiadały rzeczywistym potrzebom uczniów?
3. Czy działania podejmowane w trakcie pracy z programem wpłynęły na zachowanie uczniów i wprowadziły pożądane zmiany?
4. Czy stosowane procedury okazały się skuteczne?
5. W czym upatrywać przyczyn niepowodzenia, jeżeli nie uzyskano zadowalających efektów?

Program poddawany będzie ewaluacji formatywnej (bieżącej) i konkluzywnej (sumarycznej).
Informacje do ewaluacji zbierane będą:

- metodą bezpośrednią(np. obserwacja, wywiad, rozmowa, analiza dokumentów szkolnych, analiza zachowania i osiągnięć uczniów),
- metodą pośrednią (np. ankiety, sondaże, kwestionariusze badania postaw).

Narzędzia ewaluacji:

- ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli,
- wywiad z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- obserwacje,
- analiza dokumentów.